

פרק 7

השפעות אפשריות על הזירה הבינלאומית

השפעותיה האפשריות של טכנולוגיות הבינה המלאכותית הן נרחבות, ועל כן מלבד למרוץ הכללי להשגתה ואולי אף למרוץ החימוש המתחולל בתחום, יש להתייחס למספר השפעות אפשריות על הזירה הבינלאומית.¹⁸³ כן יש להיערך להשפעות לוואי הנובעות ממרוץ החימוש עצמו.

בטיחות וסיכונים

כיום לא קיימים סטנדרטים בינלאומיים מחייבים בנוגע לבטיחות של בינה מלאכותית, למעט יוזמות מקומיות. כך נוצר מצב שמערכות הלוקות בכשלים שונים עשויות להיכנס לשימוש – למשל מערכות שבבסיס הנתונים שלהן קיימות הטיות מובנות נגד אוכלוסיות מסוימות, או שבסיס הנתונים שלהן שגוי מלכתחילה ולכן עשוי לייצר תוצאה שגויה, או שהקוד שלהן לא נבדק מספיק או לא אומן על בסיס נתונים גדול דיו, ועל כן עשויים להיות בו כשלים.

איום נוסף על הבטיחות עשוי לנבוע מפיתוח בלתי מבוקר של בינה מלאכותית באפיקים שעשויים להפוך בעתיד למסוכנים, כמו למשל מערכות המפתחות קוד בעצמן ועשויות לצאת משליטה ולפגוע בפעילות תקינה של תשתיות אזרחיות וצבאיות חיוניות. מומחים רבים מזהירים כיום מפני סיכונים אלו ומפני סיכונים נוספים.¹⁸⁴ אחד הסיכונים המרכזיים נובע מן המרוץ אחר ההובלה בתחום, שבא לידי ביטוי הן בהשקעה של מדינות והן בפעילות של חברות פרטיות.¹⁸⁵ למרות האתגרים הללו, אפיקים ספורים בלבד של הסיכונים נדונים ברמה הבינלאומית (למשל הניסיון להגביל מערכות נשק אוטונומיות באו"ם במסגרת ה-CCW).¹⁸⁶ תופעה זו עשויה להשפיע על הזירה הבינלאומית – כולה או על חלקה.

תחומי חימוש אחרים והסיכון ל'מלחמת יתר'

אחד החששות הגדולים הוא ההשפעה השלילית האפשרית של בינה מלאכותית על תחומי חימוש אחרים (חימוש גרעיני, למשל¹⁸⁷) וכן הסיכון ל'מלחמת יתר' (Hyperwar).

מונח זה מתייחס למלחמה המתנהלת בהשפעתה של בינה מלאכותית, שתאפשר אוטומציה של קבלת החלטות. מדובר במצב שבו קבלת ההחלטות האנושית בזמן עימות כמעט לא תתאפשר בלולאה המקובלת של אבחנה-בחירה-החלטה-פעולה (OODA LOOP).¹⁸⁸ כתוצאה מכך, הזמן הקשור למחזור הלולאה יופחת לתגובות כמעט מיידיות. ההשלכות של התפתחויות אלה הן רבות ומשתנות.¹⁸⁹ אם מחברים לכך את הסיכונים הכרוכים בחימוש גרעיני או בחימושים אחרים, ניתן להבין את פוטנציאל ההיזק הנוראי לזירה הבינלאומית.

יחסי עוצמה ויצירת סדר עולמי חדש

אחד הגורמים בעלי השפעה ניכרת על עוצמתן של מדינות הוא היקף ואיכות האוכלוסייה שלהן, הן בהקשרים כלכליים והן בהקשרים של הגנה וביטחון לאומי.¹⁹⁰ על כן, מדינות שבהן אוכלוסייה גדולה יחסית בגילים יצרניים וכן בגיל גיוס נהנות מעוצמה רבה ביחס למדינות שבהן אוכלוסייה קטנה, או למדינות שבהן האוכלוסייה מזדקנת וקיים בה גידול שלילי. ואולם בעידן של בינה מלאכותית, האחרונות עשויות להיות מסוגלות לצבור עוצמה באמצעות שימוש בה (ובטכנולוגיות מתקדמות נוספות) באופן שימלא את החסר בתחום האוכלוסין. אפשר שכך ייווצר סדר עולמי חדש, שבמסגרתו מדינות שאוכלוסייתן קטנה אך הן מובילות מבחינה טכנולוגית יהיו בעלות עוצמה והשפעה רבה יחסית, בין היתר מתוקף יכולתן המוגברת לצאת למלחמה.¹⁹¹ כל זאת אף יותר ממה שמוכר לנו כיום, שכן ככל שהטכנולוגיות אוטונומיות יותר הן מצריכות פחות מעורבות אנושית, והדבר מקצין תופעות מוכרות מן ההיסטוריה.

עידן דו־קוטבי חדש: סין-ארצות הברית

סוגיית הסדר העולמי החדש קשורה ישירות גם לתחרות הגוברת בין סין לארצות הברית.¹⁹² מדינות אלו, המתחרות ביניהן בעיקר מבחינה כלכלית, נמצאות במרוץ גם בתחום הבינה המלאכותית, כפי שתואר, מתוך הבנה שהובלה בתחום זה עשויה להשפיע כמעט על כל תחום. מאז סיום המלחמה הקרה, שבמסגרתה העולם נהנה מיציבות בינלאומית יחסית, ועקב עידן חד־קוטבי בהגמוניה אמריקאית, התחרות בתחום הבינה המלאכותית עשויה להוות נדבך נוסף במאבק בין ארצות הברית לסין על ההובלה העולמית. יש חשש שמאבק זה יחזיר את העולם לעידן דו־קוטבי – חלוקה של הזירה הבינלאומית לשני גושים בהובלת שתי המדינות.¹⁹³

העמקת הפער בין מדינות מפותחות למדינות מתפתחות

התפתחויות בתחום הבינה המלאכותית עשויות להעמיק את הפער בין מדינות מפותחות למדינות מתפתחות, ולהגביל את יכולתן של האחרונות לפעול בזירה הבינלאומית ואולי אף בשמירה על ריבונותן.¹⁹⁴ פער זה עלול להוביל לגלי הגירה גדולים למדינות מתקדמות, או לבחירה של מדינות מסוימות או קבוצות בתוכן להגיב לאיומים בצעדים אלימים דוגמת טרור, עקב חוסר יכולת להתמודד עם האסימטריה הקיצונית שתיווצר בתחומי חיים רבים.¹⁹⁵ מדובר בתופעה קיימת כיום, שתוקצן מאוד בעקבות פערים עצומים שייפתחו בין מי שיש להם גישה לטכנולוגיות מתקדמות לבין מי שאין להם גישה כזו.

שיפור איכות החיים ויציבות הזירה הבינלאומית באמצעות הרתעה

לצד תחזיות פסימיות בנוגע להשפעתה של בינה מלאכותית על הזירה הבינלאומית קיימות גם תחזיות חיוביות, הקשורות בהערכות לגבי יכולתה של בינה מלאכותית להגביר את קצב הצמיחה הכלכלית הגלובלי,¹⁹⁶ למצוא מזור למחלות ולשפר את מערכות הבריאות,¹⁹⁷ לשפר את יעילות התחבורה ואת בטיחותה,¹⁹⁸ לעודד יעילות אנרגטית ולשפר את הבנת תופעות האקלים¹⁹⁹ ואולי אף להוביל ליציבות מבוססת שלום בזירה הבינלאומית, בין היתר באמצעות הרתעה.²⁰⁰